

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права

Кафедра правових природоохоронних дисциплін

07-05-07

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи

національний університет
водного господарства
та природокористування

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за
спеціальністю 242 «Туризм»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною комісією зі
спеціальності 081 «Право»,
Протокол № 02 від «19» жовтня 2018 р.

Рівне – 2018

Методичні вказівки до практичних завдань та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 242 «Туризм» денної та заочної форми навчання / Якимчук М. Ю. – Рівне : НУВГП, 2018. – 27 с.

Укладач: Якимчук М. Ю., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Відповідальний за випуск: Ю. І. Мельничук, кандидат філософських наук, доцент, в.о. завідувача кафедри правових природоохоронних дисциплін.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

ЗМІСТ

Передмова	3
1. Опис навчальної дисципліни та її структура	5
1.1. Опис навчальної дисципліни	5
1.2. Тематика практичних занять	8
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики	8
1.4. Критерії та шкала оцінювання	9
2. Плани практичних занять	10
3. Самостійна робота студентів	22
4. Рекомендована література	24

Передмова

*Порядність – це здатність чинити
свідомо і справедливо там, де не передбачена дія закону*
Аристотель

Розуміння сутності та значущості міжнародного права необхідно сьогодні широкому колу осіб. Це явище існує не тільки в правовій, дипломатичній та зовнішньополітичній царині, навпаки, міжнародне право впливає майже на всі сфери сучасного життя. Повага, визнання та застосування міжнародного права – важлива сторона діяльності усіх тих, хто пов'язаний з міжнародними відносинами.

Курс міжнародного права має на меті оволодівання студентами базовими знаннями про міжнародно-правові універсальні та регіональні засоби забезпечення миру та міжнародної безпеки, суверенітету держав, невтручання тощо.

Також приділяється увага стандартам та механізмам міжнародного захисту прав людини. Проводиться загальний огляд основних договорів з прав людини в системі ООН та Ради Європи, а також створених ними органів щодо захисту прав людини. Окремо розглядається застосування міжнародних механізмів щодо прав людини під час збройних конфліктів та захист прав людини міжнародним кримінальним правом.

Знання міжнародного права дозволяє випускникам вільно орієнтуватися в українській та міжнародній правових системах, кваліфіковано захищати права, свободи та законні інтереси фізичних і юридичних осіб.

Значення міжнародного права зростає в зв'язку з тим, що Конституція України містить положення, згідно якого чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана

Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (стаття 9 Конституції України).

Пропоновані методичні вказівки допоможуть студентам зорієнтуватися під час підготовки до практичних занять, а також і організувати свою самостійну роботу.

Взаємозв'язки навчальної дисципліни «Міжнародне право» з іншими дисциплінами навчального плану, які передують її вивченю та які ґрунтуються на її вивченні, подано на схемі.

Ця навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний рівень юриста в системі юридичної освіти.

1. Опис навчальної дисципліни та її структура

1.1. Опис навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни «Міжнародне право» передбачає **мету** – засвоєння студентами особливостей та основних понять, категорій, інститутів та галузей міжнародного права; закономірностей розвитку міжнародних відносин, що допоможе студентам оволодіти навичками використання інформації, яка міститься в різноманітних джерелах міжнародного права з метою встановлення або підтримання ефективних міжнародних відносин.

Предметом навчальної дисципліни є система норм, інститутів та їх застосування у сфері міжвладних відносин між державами.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів з особливостями, основними поняттями, категоріями, інститутами та галузями міжнародного права;
- опанувати певну систему загальнотеоретичних знань про міжнародне право;
- навчити студентів працювати з міжнародними договорами, іншими міжнародними актами та справами Міжнародного Суду ООН, Європейського суду по правам людини;
- навчити студентів давати оцінку сучасним політичним подіям у світлі міжнародного права;
- користуватися різноманітними міжнародно-правовими джерелами;
- аналізувати документи міжнародно-правового характеру, що пов’язані міжнародним приватним правом;

- застосовувати положення міжнародно-правових договорів, у яких Україна є однією із сторін;
- тлумачити норми міжнародно-правових договорів України;
- характеризувати національне законодавство з точки зору його відповідності міжнародному праву.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право» студент повинен **знати**:

- предмет регулювання міжнародного права, зміст та сутність міжнародного права та його місце в системі права;
- джерела і суб'єкти міжнародного права,
- визначати та пояснювати предмет міжнародно-правового регулювання; сутність та зміст основних категорій та понять, інститутів міжнародного права;
- окрім норм міжнародного права при вирішенні існуючих питань і вміти їх застосовувати;
- положення чинних міжнародних конвенцій та договорів;
- підстави для застосування міжнародної відповідальності та уникати правопорушень в професійній діяльності

вміти:

- узагальнювати, систематизувати та сприймати інформацію щодо розвитку міжнародних відносин та міжнародного права;
- застосовувати теоретичні знання у аналізі правових ситуацій;
- аналізувати особливості міждержавних відносин, зміст міжнародних договорів;
- пояснити сутність та класифікацію норм міжнародного права; джерела міжнародного права; принципи міжнародного права;

- визначати міжнародно-правові акти, сфераю яких є встановлення процедур мирного вирішення міжнародних спорів;
- визначати засоби врегулювання міжнародних спорів;
- пояснювати поняття, форму та структуру міжнародного договору відповідно міжнародного та національного законодавства; стадії укладання міжнародних договорів; підстави недійсності міжнародних договорів;
- визначати порядок призначення дипломатичних та консульських представників; готовність визначати міжнародно-правові акти, які регулюють відносини в сфері дипломатичного і консульського права; привілеї та імунітети дипломатичних та консульських установ;
- визначати юридичний статус міжнародних організацій, називати характерні ознаки та види міжнародних організацій;
- відрізняти території за їх основними ознаками;
- виявляти порушення прав і свобод людини згідно з національними та міжнародними актами;
- пояснювати порядок використання морських та територіальних вод, виключної економічної зони та континентального шельфу іноземними судами.

1.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми
Модуль 1	
1	Поняття та особливості сучасного міжнародного права
2	Суб'єкти міжнародного права
3	Право міжнародних договорів
4	Право міжнародних організацій та міжнародні конференції
Модуль 2	
5	Поняття дипломатичного та консульського права
6	Міжнародне гуманітарне право та захист прав людини

1.3 Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться за формами:

- оцінювання роботи студентів на лекціях;
- усного опитування на практичних заняттях, участь в обговоренні проблемних питань, оцінки розв'язування ситуаційних завдань;
- виконання поточних контрольних робіт за темами змістових модулів

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з навчальної дисципліни «Міжнародне право» є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 60 балів. Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість набраних балів студентом	Оцінка за національною шкалою
90-100 балів	Відмінно
82-89 балів	Добре
74-81 балів	
64-73 балів	Задовільно
60-63 балів	
35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

2. Плани практичних завдань

МОДУЛЬ І

Змістовий модуль І

Тема 1. *Поняття та особливості сучасного міжнародного публічного права*

План

1. Теорії виникнення міжнародного права.
2. Походження терміну «міжнародне право».
3. Періодизація розвитку міжнародного права.
4. Поняття та основні ознаки міжнародного права.
5. Функції міжнародного права.
6. Імплементація норм міжнародного права.
7. Система міжнародного права.
8. Класифікація норм міжнародного права
9. Джерела міжнародного публічного права.
10. Кодифікація міжнародного права.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Історія виникнення міжнародного права
2. Становлення сучасного міжнародного права
3. Співвідношення публічного та приватного міжнародного права
4. Міжнародний судовий прецедент як джерело міжнародного права
5. Міжнародна правова доктрина як джерело міжнародного права.
6. Перші джерела міжнародного права Київської Русі.

Гlossarій основних термінів та понять: міжнародне право, система міжнародного права, функції міжнародного

права, імплементація, трансформація, рецепція, інститут міжнародного права, норма міжнародного права, міжнародні відносини, *jus inter gentium*, джерела міжнародного права, міжнародно-правовий акт, міжнародна конвенція, міжнародний судовий прецедент, міжнародний звичай, міжнародна правова доктрина, міжнародна ввічливість, кодифікація міжнародного права.

Методичні поради. При вивченні теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що міжнародне право є результатом суспільної практики. Необхідно запам'ятати, що міжнародне право слід відрізняти від міжнародних відносин і дипломатії. Слід відзначити, що засоби створення норм міжнародного права носять координаційних характер. Важливим моментом є те, що сучасне міжнародне право це об'єктивно існуюча нормативна система, яка сформувалась в процесі довгого історичного розвитку і продовжує інтенсивно розвиватися.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 10, 14, 30

Тема 2. *Суб'єкти міжнародного права*

План

1. Поняття, функції та види принципів міжнародного права
2. Характеристика принципів міжнародного права
3. Поняття та ознаки суб'єктів міжнародного публічного права
4. Характеристика суб'єктів міжнародного права
5. Поняття та види визнання у міжнародному праві
6. Форми визнання у міжнародному праві
7. Поняття, підстави та об'єкти правонаступництва у міжнародному праві

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Випадки порушення принципів міжнародного права
2. Принципи на самовизначення нації (народу) і питання Криму
3. Наслідки невизнання держав
4. Україна як правонаступник УРСР та СРСР.
5. Фізична особа як суб'єкт міжнародного права.
6. Транснаціональні корпорації як суб'єкт міжнародного права

Гlossarій основних термінів та понять: принципи міжнародного права, *jus cogens*, функції принципів, *pacta sunt servanda*, суб'єкт міжнародного права, правосуб'ектність, правозадатність, дієздатність, деліктозадатність, держава, міжнародна організація, квазідержава, унітарна держава, федерація, конфедерація, визнання, *de facto*, *de jure*, *ad hoc*, дестинатор, правонаступництво, *tabula rasa*, повне правонаступництво, часткове правонаступництво.

Методичні поради. При вивченні теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що міжнародні відносини є ефективними тільки між суб'єктами, що визнають один одного. Необхідно запам'ятати, що принципи міжнародного права це керівні правила поведінки його суб'єктів, що виникають як результат суспільної практики. Слід відзначити, що міжнародна правосуб'ектність держав може бути пов'язана з участю у діяльності міжнародних організацій, із підтримкою взаємовигідних зв'язків з іншими державами. Важливим моментом є те, що відповідно до міжнародно-правової концепції забезпечення національних інтересів і безпеки України передбачається здійснювати шляхом підтримки мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства на основі загальновизнаних принципів і норм міжнародного права.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 33, 58

Тема 3. Право міжнародних договорів

План

1. Поняття права міжнародних договорів
3. Джерела та кодифікація права міжнародних договорів
4. Поняття міжнародного договору та його види
5. Мова, форма та структура міжнародного договору
6. Порядок і стадії укладання міжнародних договорів
7. Дія, дійсність та припинення дії міжнародних договорів
8. Тлумачення міжнародних договорів
9. Законодавство України про міжнародні договори

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Етапи укладання угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.
2. Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати міжнародні договори.
3. Дія договорів, їх застосування і тлумачення.
4. Недійсність, призупинення або припинення дії договорів.

Гlossarій основних термінів та понять: право міжнародних договорів, міжнародне договірне право, міжнародне договірне право держав, суб'екти права міжнародних договорів, міжнародний договір, об'єкт міжнародного договору, форма договору, структура договору, сторони в договорах, парафування, ратифікація, денонсація, промульгація, пролонгація, депозитарій, альтернат, джентльменська утіка, клаузула, меморандум, нота, преамбула, протокол, ратифікаційна грамота, modus vivendi, конвенція, статут, конфірмація.

Методичні поради. При вивчені теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що право міжнародних договорів посідає в системі міжнародного права особливе місце. Необхідно запам'ятати, що саме міжнародний договір

покликаний бути основою міжнародно-правового оформлення відносин між державами. Слід відзначити, що кожна держава укладає міжнародні договори на основі свого національного законодавства. Важливим моментом є те, що політичне і правове значення будь-якої міжнародної угоди прямо залежить від кількості держав, що беруть участь у договорі, та від їхніх позицій.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 14, 45-47, 55

Тема 4. Право міжнародних організацій та міжнародні конференції

План

1. Історичні аспекти створення міжнародних організацій.
 - 1.1. Міжнародні об'єднання стародавнього світу.
 - 1.2. Ганзейський союз – перша міждержавна організація.
 - 1.3. Міжнародні організації XIX століття.
 - 1.4. Ліга націй – перша міжнародна організація політичної спрямованості.
2. Поняття і види міжнародних організацій.
3. Правосуб'єктність міжнародних організацій.
4. Функції міжнародних організацій.
5. Міжнародні службовці та постійне представництво при міжнародній організації.
6. Організація Об'єднаних Націй.
 - 6.1. Історія створення ООН.
 - 6.2. Загальна характеристика, цілі та принципи ООН.
 - 6.3. Органи ООН (Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Економічна і соціальна рада, Рада з опіки, Міжнародний суд, Секретаріат).
 - 6.4. Діяльність ООН з підтримки міжнародного миру та безпеки.
 - 6.5. Міжнародні організації «системи ООН» (ЮНЕСКО, Всесвітня організація інтелектуальної власності, Міжнародна

організація міграції, Всесвітня туристична організація, Всесвітня організація охорони здоров'я).

7. Регіональні міжнародні організації (ЄС, НАТО, ОБСЄ, Рада Європи, ГУАМ, СНД, Ліга арабських держав, Організація Ісламська конференція, АСЕАН, ОПЕК, НАФТА).

8. Міжнародні фінансові та торгівельні організації (СОТ, МВФ, Світовий банк).

9. Міжнародні неурядові організації (Міжнародний олімпійський комітет, Всесвітня рада церков, Міжнародний комітет Червоного хреста, Гринпис)

10. Міжнародні конференції (Мюнхенська конференція з безпеки, Конференція з роззброєння, Гаазька конференція з міжнародного приватного права).

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Історичні аспекти створення міжнародних організацій.

2. ООН як правонаступник Ліги націй.

3. Порядок проведення міжнародних конференцій.

4. Регіональні міжнародні організації

Глосарій основних термінів та понять: міжнародна організація, функції міжнародних організацій, внутрішнє право міжнародних організацій, міжнародна конференція, правила процедури, принципи ООН, цілі ООН, головні органи ООН, допоміжні органи ООН, спеціалізовані установи ООН.

Методичні поради. При вивченні теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що постійно діючі міжнародні організації з'явилися під впливом об'єктивних потреб розвитку системи міжнародних відносин. Необхідно запам'ятати, що міжнародна міжурядова організація існує і діє в межах прийнятого установчого документу. Слід відзначити, що міжнародні міжурядові організації належать до категорії похідних суб'єктів міжнародного права. Важливим моментом є те, що держави – члени організації зобов'язані неухильно

виконувати резолюції її органів.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 14, 43-47, 53-56

Змістовий модуль II

Тема 5: *Поняття дипломатичного та консульського права*

План

1. Поняття права зовнішніх зносин
2. Органи зовнішніх зносин держав
3. Поняття дипломатичного права
4. Види дипломатичних представництв
5. Торгові представництва та спеціальні місії
6. Функції дипломатичних представництв
7. Персонал дипломатичного представництва
8. Дипломатичні привілеї та імунітети
9. Дипломатичне право міжнародних організацій
10. Поняття консульського права
11. Консульські відносини та консульські установи
12. Консульські привілеї та імунітети

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Зовнішня політика та дипломатія.
2. Спеціальні місії.
3. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях.
4. Організація діяльності дипломатичної служби України.

Гlossarій основних термінів та понять: форми дипломатії, дипломатія, право зовнішніх зносин, дипломатичне право, консульське право, зовнішня політика, дипломатичний корпус, консульська установа, дуаєн, дипломатичні ранги, вірча грамота, агрeman, інсурекція, дипломатичні привілеї, дипломатичні імунітети.

Методичні поради. При вивченні теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що одною з основних функцій дипломатії в сучасному світі є координація зовнішньополітичної діяльності уряду. Необхідно запам'ятати, що для здійснення зовнішніх зв'язків з іншими державами й іншими суб'єктами міжнародного права держави створюють систему органів зовнішніх зносин. Слід відзначити, що нерідко норми права зовнішніх зносин, встановивши основу регулювання у будь-яких питаннях, прямо відсилають до внутрішньодержавних законів і правил. Важливим моментом є те, що юридичний статус і правовий режим інших, крім держав, суб'єктів міжнародного права, органи і посадові особи яких неминуче знаходяться і діють на території якоїсь держави, регулюються спеціальними договорами, що укладаються з державою їхнього перебування, і тому загальним міжнародним правом не регулюються.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 14, 34, 44, 47

Тема 6: *Міжнародне гуманітарне право та захист прав людини*

План

1. Поняття та предмет міжнародного гуманітарного права
2. Джерела міжнародного гуманітарного права
3. Історичний розвиток міжнародного гуманітарного права
4. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів
5. Міжнародно-правовий захист жертв війни
6. Право неміжнародних збройних конфліктів
7. Міжнародні стандарти у сфері прав людини та їх закріплення в міжнародних документах
8. Міжнародно-правові питання громадянства

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Міжнародні акти про права людини і законодавство України.

2. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів.
3. Основні міжнародно-правові акти про права людини.
4. Громадянство та його значення для міжнародного права.
5. Механізм захисту прав людини в рамках міжнародних організацій.
6. Правовий режим воєнної окупації.
7. Нейтралітет в міжнародному праві.

Глосарій основних термінів та понять: право Женеви, право Гааги, міжнародне гуманітарне право, кодифікація норм міжнародного гуманітарного права, міжнародні стандарти в галузі прав людини, комбатанти, військовополонені, найманці, шпигуни, населення в міжнародному праві, іноземці, апатриди, білатриди, режим іноземців, право притулку, натурализація.

Методичні поради. При вивченні теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що міжнародне гуманітарне право регулює відносини держав з приводу захисту прав людини у мирний час і у збройних конфліктах.. Необхідно запам'ятати, що спеціальним принципом міжнародного гуманітарного права є принцип рівності всіх, незалежно від статі, мови, кольору шкіри, раси, походження або будь-яких інших ознак. Слід відзначити, що розділ IX Статуту ООН регулює відносини держав у важливій сфері – взаємодії між державою і людиною. Важливим моментом є те, що сучасне міжнародне право у звичаєвих і договірних нормах закріплює невід'ємні права й основні свободи людини, від виконання яких не може відмовитись жодна держава.

Література: 2, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 28, 33, 51

Тема 7. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю

План

1. Основні напрямки міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
2. Міжнародні організації у боротьбі зі злочинністю.
3. Правова основа співробітництва в боротьбі з міжнародними злочинами.
4. Міжнародні кримінальні суди.
5. Видача (екстрадиція) злочинців у міжнародному праві.
6. Поняття та система міжнародного кримінального права.
7. Угоди України про правову допомогу по кримінальних провадженнях.

Теми для рефератів (наукових робіт), правового есе:

1. Міжнародне співробітництво держав в боротьбі з тероризмом.
2. Міжнародно-правове регулювання боротьби з наркотичними засобами і психотропними речовинами.
3. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) в боротьбі зі злочинністю.
4. Міжнародне співробітництво держав в боротьбі зі злочинністю в рамках ООН.
5. Транснаціональні злочини.
6. Конвенційні злочини.

Гlossарій основних термінів та понять: міжнародні злочини, злочини міжнародного характеру, екстрадиція, міжнародні судові процедури, міжнародний кримінальний суд, міжнародний трибунал, Інтерпол.

Методичні поради. При вивченні теми та підготовці до заняття слід звернути увагу на те, що обов'язок співробітництва держав безпосередньо витікає із Статуту ООН. Необхідно запам'ятати, що успішна боротьба зі злочинністю, особливо з тією, що носить міжнародний характер, потребує координації зусиль багатьох держав. Слід відзначити, що боротьба зі злочинністю є однією з важливих внутрішніх функцій держави. Важливим моментом є те, що інтернаціоналізація злочинності,

необхідність об'єднання зусиль держав в боротьбі з нею породило тенденцію інтернаціоналізації кримінального права.

Література: 1, 2, 3, 4, 6, 23, 51, 57

3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню студентами матеріалу з навчальної дисципліни «Міжнародне право» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;
- підготовка до практичних (семінарських) занять, виконання завдань по темах практичних занять;
- підготовка письмових відповідей на питання для самопідготовки;
- робота в інформаційних мережах;
- вибір теми, розробка плану та написання реферативної роботи;
- самостійне вивчення та складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

Результативність самостійної роботи виявляється під час заслуховування та обговорення доповідей, захисту рефератів, поточного модульного контролю знань, перевірки письмових відповідей та підсумкового оцінювання успішності студентів.

Перелік тем для рефератів

№ з/п	Назва теми

1	Історія виникнення міжнародного права
2	Становлення сучасного міжнародного права
3	Співвідношення публічного та приватного міжнародного права
4	Міжнародний судовий прецедент як джерело міжнародного права
5	Міжнародна правова доктрина як джерело міжнародного права
6	Перші джерела міжнародного права
7	Наслідки невизнання держав
8	Принципи на самовизначення нації (народу) і питання Криму
9	Транснаціональні корпорації як суб'єкт міжнародного права
10	Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати міжнародні договори
11	Історичні аспекти створення міжнародних організацій
12	ООН як правонаступник Ліги націй
13	Порядок проведення міжнародних конференцій
14	Зовнішня політика та дипломатія
15	Організація діяльності дипломатичної служби України
16	Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів
17	Міжнародні акти про права людини і законодавство України
18	Громадянство та його значення для міжнародного права
19	Механізм захисту прав людини в рамках міжнародних організацій
20	Правовий режим воєнної окупації
21	Нейтралітет в міжнародному праві
22	Дипломатичні засоби вирішення міжнародних спорів
23	Види і форми міжнародно-правової відповіальності
24	Міжнародне співробітництво держав в боротьбі з тероризмом
25	Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) в боротьбі зі злочинністю
26	Транснаціональні злочини. Конвенційні злочини
27	Міжнародне авторське право
28	Міжнародне економічне право
29	Міжнародне морське право

4. Рекомендована література Базова

1. Антонович М.В. Міжнародне публічне право. К., 2011
2. Анцелевич Г.О., Покрещук О.О. Міжнародне право Підручник. Затверд. М-вом освіти і науки. Укр. / М-во економіки та з питань Європейської інтеграції Укр. Українська акад. зовнішньої торгівлі. Київ: Алерта –Пектораль, 2003. 409 с.
3. Буткевич В.Г. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник /В.Г.Буткевич (ред.), В.В.Мицик, О.В.Задорожній.- Київ: Либідь, 2002.-606с
4. Баймуратов М.О. Міжнародне право. – Х.: „Одіссей”, 2002.- 672 с.
5. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право. О., 2018. 762 с.
6. . Действующее международное право : в 2 томах том 1. Колосов Ю.М. Кривчикова Э.С., сост., «Международные отношения». 2007, 766 с.
7. Действующее международное право : в 2 томах том 2. Колосов Ю.М. Кривчикова Э.С., сост., «Международные отношения». 2007, 511 с.
8. Міжнародне публічне право / за заг ред. Репецького В.М. К.: Знання, 2012.
9. Міжнародне публічне право : підручник : у 3 т. / В. Ф. Антипенко, Л. Д. Тимченко, О.В. Бєглій, О.А. Радзівілл та ін.; за заг. ред. В.Ф. Антипенка. К. : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с
10. Правознавство: словник термінів. Навчальний посібник / за ред. В.Г.Гончаренка. К.: Юрисконсульт, КНТ, 2007.
11. Репецький В. М., Лисик В. М. Міжнародне гуманітарне право: Підручник. К.: Знання, 2007. 467 с.

12. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право : підручник. О., 2018. 744 с.
13. Тимченко Л.Д., Кононенко В.П. Міжнародне право : підручник. К. : Знання, 2012. 631 с.
14. Шумилов В.М. Международное право. М.: «Велби», 2008. 488 с

Допоміжна

15. Агамиров Н.И. Международные институты в контексте права международной ответственности. *Современное право*. 2012. № 4. С. 148–151.
16. Байбороша Н. Классические типы коллизионных привязок. *Журнал международного права и международных отношений*. 2011. № 4 URL: <http://evolutio.info/content/view/1887/232/>.
- 17.Батрименко В.І. Міжнародне право : навч. посіб. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 323 с.
- 18.Блажевич Ю. Концепції поділу відповідальності держав: міжнародно-правовий аспект *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 2. С. 105–108.
- 19.Василенко В. А. Відповіальність і санкції у сучасному міжнародному праві. *Антологія української юридичної думки*. К., 2005. Т. 10 : Юридична наука незалежної України. С. 887–892.
- 20.Задорожній О.В. Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації, 1991-2014: монографія. К. : К.I.C., 2014. 959 с.
- 21.Кармаза О.О. Спадкування у сучасному міжнародному приватному праві : автореф. дис...канд.юрид.наук. К., 2006. 14с.

- 22.Кисіль В. І. Сучасне регулювання спадкових відносин в міжнародному приватному праві. *Нариси з міжнародного приватного права*. Вип. 3. К.: Алерта, 2014. 324 с.
- 23.Колісніченко К.С. Ліга Націй у розвитку міжнародного права : монографія. О. : Фенікс, 2011. 235 с.
- 24.Мережко А.А. Наука міжнародного частного права: істория и современность. К.: Таксон. 2006. С. 21.
- 25.Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар Закону / За ред. доктора юридичних наук, проф. А. Довгерта. Х.: ТОВ «Одіссея», 2008. 352 с
- 26.Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників охоронних органів при підтриманні правопорядку: Документально-джерелознавчий довідник / Упоряд. Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, І. Г. Кириченко. К.: Національні академія внутрішніх справ України; Інститут держави права ім. В. М. Корецького НАН України, 2002.
- 27.Мікічурова О.В. Міжнародне економічне право у сфері боротьби з тероризмом : монографія. К. : Сталь, 2012. 159 с.
- 28.Мотиль В.І. Гуманітарна інтервенція та міжнародне право: теорія і практика : монографія. Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 301 с.
- 29.Пазюк А.В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика : монографія. Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015. 446 с.
- 30.Переп'олкін С.М., Сироїд Т.Л., Філяніна Л.А. Міжнародне право : словник-довідник. Харків : Юрайт, 2014. 403 с.
- 31.Плеханов В. В. Коллизионная привязка «lex rei sitae» как основа регулирования вещных прав в международном частном праве. *Бизнес в законе*. 2008. № 8. С. 265–267
- 32.Самойлов М.О. Колізійні питання спадкового права у сучасному українському законодавстві. *Економічні та цивільно-*

правові відносини в Україні. URL :
visnyk.univd.edu.ua/?controller=service&action.

33. Сірант М.М. Міжнародне публічне право. Схеми та дефініції : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Медобори. 2006, 2013. 215 с.

34. Суверенітет України і міжнародне право / Відп. ред. В.Н. Денисов, В.І. Євітов. К.: Манускрипт, 1995. 360 с.

35. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: Навч. посіб. для дистанційного навчання. К.: Університет «Україна», 2007. 224 с.

36. Тимченко Л.Д. Правопреємство государств: опыта конца XX века. Харьков: МВД Украины. Ун-т внутр. дел, 1999. 116с.

37. Церковна О.В. Особливості регулювання спадкових відносин у міжнародному праві. Часопис цивілістики. Вип.22. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/>

38. Шупінська О.В. Загальні засади та особливості застосування колізійної прив'язки «закон місцезнаходження речі». Приватне право. URL : www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?...

39. Щипцов О.О. Вплив державної морської політики України на імплементацію міжнародного морського права у сфері безпеки торговельного мореплавства : монографія. О. : Фенікс, 2012. 223 с.

Нормативно-правові акти

40. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004.

41. Закон України «Про авторське право і суміжні права», 1993 р., в ред. 2001 р.

42. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» 1991 р.

43. Закон України «Про дипломатичну службу» від 20 вересня 2001 року. *Урядовий кур'єр.* 24 жовтня 2001 р. № 194.
44. Закон України «Про боротьбу з тероризмом», від 20 березня 2003 р. *Урядовий кур'єр.* 2003. 23 квітня.
45. Конвенція ООН по морському праву, 1982 р.
46. Конвенція ООН про Кодекс поведінки лінійних конференцій, 1974 р.
47. Закон України «Про ратифікацію Угоди про співробітництво учасників Співдружності незалежних держав з питань повернення неповнолітніх у держави їх постійного проживання» від 12.01.05. Конвенція ООН про морські перевезення вантажів, 1978 р.
48. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України.* 1996. № 30, ст.141.
49. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2004. № 50. С.540.
50. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України.* 2012. № 19-20, С.179.
51. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991р. *Відомості Верховної Ради України.* 1991. № 46. С.617
52. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21 січня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України.* 1994. № 18, с.101.

Інтернет-ресурси

53. Сайт представництва ООН в Україні.
URL: <http://www.un.org.ua/ua/>

Національний університет
водного господарства
та природокористування

54.Офіс Ради Європи в Україні. URL:
<http://www.coe.kiev.ua/>

55.Міжнародне право / Тимченко Л.Д. URL:
http://pidruchniki.ws/1186112449432/pravo/mizhnarodne_pravo_tymchenko_ld

56.Міжнародне публічне право / Репецький В. М. URL:
http://pidruchniki.ws/1584072046657/pravo/mizhnarodne_publichne_pravo_-_repetskiy_v_m

57.Організація з безпеки та співробітництва в Європі
URL: <http://www.osce.org/>

58.Пронюк Н.В. Сучасне міжнародне право. URL:
http://pidruchniki.ws/15840720/pravo/suchasne_mizhnarodne_pravo_-_pronyuk_nv

Національний університет
водного господарства
та природокористування